EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 5.10.2017.
COM(2017) 582 final

2017/0253 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 31. protokolā

(Savienības sagatavošanas darbība aizsardzības pētniecībai)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Padomes lēmuma priekšlikumam pievienotā EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekta nolūks ir grozīt EEZ līguma 31. protokolu, lai paplašinātu EEZ līgumslēdzēju pušu sadarbību, to papildinot ar EBTA valstu dalību Savienības sagatavošanas darbībā aizsardzības pētniecībai (turpmāk "sagatavošanas darbība"). Tā kā Lihtenšteina un Islande nav paudušas interesi par dalību šajā sagatavošanas darbībā, EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekts attiecas tikai uz Norvēģiju.

• Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

EEZ līguma 78. pants paredz, ka līgumslēdzējas puses stiprina un paplašina sadarbību Savienības pasākumu ietvaros pētniecības un tehnoloģiju attīstības jomā. Komisija, kas pašlaik ar savu programmu "Apvārsnis 2020" finansē vienīgi civilo vai divējāda lietojuma pētniecību un izstrādi, uzskata, ka sagatavošanas darbība ir viens no galvenajiem instrumentiem, ar ko iespējams izvērtēt, kāda pievienotā vērtība ir ar aizsardzību saistītas pētniecības finansēšanai no ES budžeta.

Tā kā Norvēģija ir noslēgusi administratīvu vienošanos ar Eiropas Aizsardzības aģentūru un tā kā saistītā Aizsardzības un drošības vajadzībām veikta publiskā iepirkuma direktīva (2009/81/EK), ar kuru paredzēts nodrošināt īstenu konkurenci un vienādu attieksmi šajā jomā, jau 2014. gadā tika iekļauta EEZ līgumā, Norvēģijas dalība sagatavošanas darbībā saskan ar esošajiem noteikumiem šajā politikas jomā.

• Saskanība ar citām Savienības politikas jomām

Sadarbība aizsardzības pētniecībā par inovatīvām tehnoloģijām, izstrādājumiem un pakalpojumiem ir būtiski svarīga, lai varētu nodrošināt aizsardzības sektora ilgtermiņa konkurētspēju un līdz ar to arī Eiropas stratēģisko autonomiju. Sadarbība ar Norvēģiju pozitīvi ietekmētu ES centienus šajā jomā.

Komisija atzīst, ka šī sagatavošanas darbība ir daļa no tās politikas saistībā ar iekšējo tirgu, rūpniecību un pētniecību. Tādēļ sadarbības padziļināšana šajā jomā atbilst EEZ līguma mērķiem.

2. TIESISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN SAMĒRĪGUMS

• Tiesiskais pamats

Tiesiskais pamats ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu[1] 54. panta 2. punkta b) apakšpunkts, 84. panta 2. punkts un 124. pants kopsakarā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 2894/94 par EEZ līguma īstenošanas kārtību[2] 1. panta 3. punktu, kurā noteikts, ka Padome pēc Komisijas priekšlikuma par šādiem lēmumiem izstrādā nostāju, ko pieņem Savienības vārdā.

[1] OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.
[2] OV L 305, 30.11.1994., 6.–8. lpp.

Komisija sadarbībā ar EĀDD iesniedz EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projektu, lai Padome to pieņemtu kā Savienības nostāju. Komisija cer pēc iespējas drīz iesniegt EEZ Apvienotajai komitejai minēto dokumentu.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Priekšlikums ir saskaņā ar subsidiaritātes principu šāda iemesla dēļ.

Dalībvalstis pašas par sevi nevar pienācīgi sasniegt šā priekšlikuma mērķi, proti, uzsākt sadarbību ar EEZ EBTA valstīm aizsardzības pētniecības jomā, balstoties uz to dalību no ES budžeta finansētā sagatavošanas darbībā, un tādēļ, ņemot vērā attiecīgo iedarbību, to var labāk sasniegt ar Savienības mēroga darbību.

- **Samērīgums**

Saskaņā ar proporcionalitātes (samērīguma) principu šis priekšlikums paredz tikai tādus pasākumus, kas ir nepieciešami, lai sasniegtu tā mērķi – stiprināt un paplašināt sadarbību Savienības pasākumu ietvaros pētniecības un tehnoloģiju attīstības jomā.

- **Instrumenta izvēle**

Saskaņā ar EEZ līguma 98. pantu izvēlētais juridiskais instruments ir EEZ Apvienotās komitejas lēmums. EEZ Apvienotā komiteja nodrošina EEZ līguma faktisko īstenošanu un darbību. Lai sasniegtu šo mērķi, tā pieņem lēmumus EEZ līgumā paredzētajos gadījumos.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANAS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana un ietekmes novērtējums**

Komisija 2013. gadā apsvēra sākt sagatavošanas darbību[3] aizsardzības pētniecībai, lai atbalstītu konkurētspējīgāka un efektīvāka aizsardzības un drošības sektora izveidi.[4] Eiropas Parlaments[5] un Padome[6] atzinīgi novērtēja šo iniciatīvu un aicināja Komisiju izstrādāt priekšlikumu par sagatavošanas darbības īstenošanu. Eiropas Padome 2015. gadā norādīja,[7] ka ir nepieciešams nodrošināt šai sagatavošanas darbībai atbilstošu finansējumu, lai varētu veikt priekšdarbus saistībā ar topošo aizsardzības pētniecības un tehnoloģiju (R&T) programmu.[8]

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Norvēģiju finansiāli atbalstīs budžeta pozīciju 02 04 77 03: "Sagatavošanas darbība aizsardzības pētniecībai". Norvēģijas atbalsts 2017. gadā ir sagaidāms šādā apmērā: € 585 000.

---

3 Sagatavošanas darbība atbilstīgi 54. panta 2. punktam Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulā (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

4 COM(2013) 542: "Ceļā uz konkurētspējīgāku un efektīvāku aizsardzības un drošības nozari".

5 Eiropas Parlamenta 2013. gada 21. novembra rezolūcija par Eiropas aizsardzības tehnisko un rūpniecisko pamatu (2013/2125(INI)).

6 Eiropadomes 2013. gada 19.–20. decembra secinājumi (EUCO 217/13).

7 Eiropadomes 2015. gada 25.–26. jūnija secinājumi (EUCO 22/15).

8 Eiropas Aizsardzības aģentūra "R&T" definē kā ar aizsardzību saistītu pētniecības darbību, kuras tehnoloģiskās gatavības pakāpe ir diapazonā no 1 līdz 6.

5. CITI JAUTĀJUMI

Saskaņā ar ES budžeta politiku līdzdalība ES darbībās var notikt tikai tad, ja ir veikta attiecīga finanšu iemaksa. Tomēr maksājumi var tikt veikti, tiklīdz būs pieņemts šis Padomes lēmuma projekts un pēc tam, kad EEZ EBTA valstīm būs iesniegts Eiropas Komisijas sagatavotais ES aicinājums veikt iemaksas.

Tādēļ, lai nosegtu laikposmu starp Komisijas 2017. gada 11. aprīļa lēmuma pieņemšanu par "Sagatavošanas darbības aizsardzības pētniecībai" finansēšanu un vienības izmaksu izmantošanu attiecībā uz 2017. gadu un attiecīgā maksājuma saņemšanu, Apvienotās komitejas lēmums (projekts) ir piemērojams ar atpakaļejošu spēku – no 2017. gada 11. aprīļa. Tādēļ Norvēģijas iestādēm, uzņēmumiem, organizācijām un valstspiederīgajiem vajadzētu būt tiesīgiem piedalīties pasākumos, kas sākas pirms šā EEZ Apvienotās komitejas lēmuma stāšanās spēkā. Ar to dalību šādos pasākumos, kuru īstenošana sākas pēc 2017. gada 11. aprīļa, saistītās izmaksas būtu uzskatāmas par attiecināmām izmaksām ar tiem pašiem nosacījumiem, kas piemērojami izmaksām, kuras rodas ES dalībvalstu iestādēm, uzņēmumiem, organizācijām un valstspiederīgajiem, ja vien šis lēmums stājas spēkā pirms attiecīgās sagatavošanas darbības beigām.

Lēmuma piemērošana ar atpakaļejošu spēku neietekmē attiecīgo personu tiesības un pienākumus, un tiek ievērots tiesiskās paļāvības princips.

Turklāt saskaņā ar EEA līguma 32. protokola 1. panta 8. punktu EEA Apvienotās komitejas lēmums, ar ko nosaka kādas EEZ EBTA valsts dalību darbībā, kas iekļauta Eiropas Savienība vispārējā budžeta EEZ pielikumā, pieņem līdz 10. jūlijam. Ja ne, šo sadarbību atliek uz nākamo gadu, ja vien netiek panākta citāda vienošanās.

Tā kā ir svarīgi sākt sadarbību jau no sagatavošanas darbības sākuma, pievienotajā EEZ Apvienotās komitejas lēmumā ir paredzēts, ka sadarbība sāksies 2017. gada 11. aprīlī, pat ja šis EEZ Apvienotās komitejas lēmums tiek pieņemts pēc 2017. gada 10. jūlija.

2017/0253 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 31. protokolā

(Savienības sagatavošanas darbība aizsardzības pētniecībai)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 2894/94 (1994. gada 28. novembris) par Eiropas Ekonomikas zonas līguma[9] īstenošanas kārtību un jo īpaši tās 1. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002[10] atcelšanu, un jo īpaši tās 54. panta 2. punkta b) apakšpunktu, 84. panta 2. punktu un 124. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu[11] (turpmāk "EEZ līgums") stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī.

(2) Saskaņā ar EEZ līguma 98. pantu EEZ Apvienotā komiteja cita starpā var lemt par EEZ līguma 31. protokola (turpmāk "31. protokols") grozīšanu.

(3) EEZ līguma 31. protokolā ietverti noteikumi par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības.

(4) Ir lietderīgi paplašināt EEZ līguma līgumslēdzēju pušu sadarbību, ar aizsardzības pētniecību saistītajā Savienības sagatavošanas darbībā, kas tiek finansēta no Eiropas Savienības vispārējā budžeta, iekļaujot arī EBTA valstu dalību.

(5) Ir lietderīgi paredzēt, ka EBTA valstu dalība ar šo sagatavošanas darbību saistītajos un no budžeta pozīcijas 02 04 77 03 finansētajos pasākumos sākas 2017. gada 11. aprīlī, pat ja pievienotais EEZ Apvienotās komitejas lēmums tiek pieņemts vai ja ar šo lēmumu saistīto konstitucionālo prasību (ja tādas ir) izpilde tiek paziņota pēc 2017. gada 10. jūlija.

(6) EBTA valstu iestādēm, uzņēmumiem, organizācijām un valstspiederīgajiem vajadzētu būt tiesīgiem piedalīties pasākumos, kas sākas pirms šā lēmuma stāšanās spēkā. Izmaksas, kuras saistītas ar to dalību šādos pasākumos, kuru īstenošana sākas pēc 2017. gada 11. aprīļa, būtu uzskatāmas par attiecināmām izmaksām ar tiem pašiem nosacījumiem, kas piemērojami izmaksām, kuras rodas ES dalībvalstu iestādēm,

[9] OV L 305, 30.11.1994., 6.–8. lpp.
[10] OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.
[11] OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.

uzņēmumiem, organizācijām un valstspiederīgajiem, ja vien pievienotais EEZ Apvienotās komitejas lēmums stājas spēkā pirms attiecīgās sagatavošanas darbības beigām.

(7) Tāpēc EEZ līguma 31. protokols būtu jāgroza, lai šo paplašināto sadarbību varētu īstenot no 2017. gada 11. aprīļa.

(8) Savienības nostājas EEZ Apvienotajā komitejā pamatā vajadzētu būt pievienotajam lēmuma projektam,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kura Savienības vārdā jāpieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz ierosināto grozījumu EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības, pamatā ir EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekts, kurš pievienots šim lēmumam.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs